

FOLYÓSZABÁLYOZÁSI MŰVEK HATÁSÁNAK MORFODINAMIKAI VIZSGÁLATA

NYIRI EMESE / Zielinski Szilárd Építőmérnöki Szakkollégium Vízépítő Tagozat

A folyók életében folyamatosan megfigyelhetők morfológiai változások, melyek hatására egyes szakaszokon a víz mélyíti a medrét, míg máshol építi. Hosszabb időléptéket vizsgálva azonban az várható, hogy a mederváltozások végül egy ún. dinamikus egyensúlyi állapothoz formálják a medergeometriát. A mesterséges tevékenységek vagy természetes folyamatok kibillenthetik a vizsgált folyószakaszt dinamikus egyensúlyi állapotából, ha azok jelentősen megváltoztatják az hidrológiai, hordalékháztartási, illetve áramlási jellemzőket. Az új egyensúlyi állapot az emberek számára hol előnyös, máshol pedig kedvezőtlen. Az viszont vitathatatlan, hogy megbízható előrejelzésének környezetvédelmi, élőhelyhidraulikai, társadalmi, turisztikai, gazdasági stb. szempontból is alapvető jelentősége van. Ezen változások vizsgálatára két folyószakaszra építettem fel modellt, melyek segítségével egy adott műtárgy hatása előre megbecsülhető. A vizsgált szakaszok a magyarországi Felső-Duna, ahol még a kezdetle-

ges 0D modellt építettem fel, illetve a másik a Dráva magyarországi szakasza, ahol már 1D modellel vizsgáltam a változásokat. A két modell között a különbséget az adja, hogy amíg a 0D modell csak egy adott szelvény változásait számítja, addig az 1D modell már egy egész szakaszét, továbbá képes időbeni becsléseket adni, akár évszázados léptéket is képes számításba venni.

